

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 64. — ŠTEV. 64.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 19, 1935. — TOREK, 19. MARCA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

MILITARISTIČNA NEMCIJA V VSEM SVOJEM SIJAJU

ANGLIJA, FRANCIJA, ITALIJA IN BELGIJA PROTI ZADNJEMU UKREPU HITLERJEVE VLADE

V Berlinu se je vršila izza svetovne vojne največja vojaška parada. — General Blomberg je počastil Ludendorffa. — Zavezniški krogi so silno razburjeni. — Za Rusijo se še ne ve, kaj bo storila, toda slutijo, da bo nastopila proti Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 18. marca. — Hitlerjeva Nemčija, ki se je posvetila popolni oborožitvi, je počastila spomin padlih vojakov z največjo vojaško parado po svetovni vojni.

V paradi je korakalo 11 polkov reichswehra, ena stotnija mornarjev, zračni kor z novimi sivimi čeladami, šest stotnij kavalrije na rujavih konjih, kor s strojnimi puškami na motornih kolesih, stotnija policije s puškami, majhen oddelek artilerije in nekaj nazijskih napadalnih čet.

Na sestanku državnih uradnikov in zastopnikov tujih držav je obrambni minister Werner von Blomberg med drugim rekel:

“Hočemo mirno bodočnost. Želimo spravo z našimi nekdanjimi sovražniki. To je mogoče doseči, ako vsi vživajo enako pravico varnosti. V svetovno vojno smo stopili z lesketajočim oklepom, in iz vojne smo prišli z neomadeževano častjo. Nimamo nikakega sovraštva do svojih bivših sovražnikov. Našim nasprotnikom prožimo roko sprave.”

Kmalu nato so se na odru pokazali predsednik Hitler, feldmaršal von Mackenzen, general Blomberg, pruski ministrski predsednik Hermann Wilhelm Goering, admiral Eric Reader in bivši prestolonaslednik princ Friedrich Wilhelm.

V svojem nagovoru na vojaštvo je rekel general Blomberg:

“Ko častimo spomin feldmaršala von Hindenburga, ne smemo pozabiti moža, ki je stal s Hindenburgom ramo ob rami — Ludendorffa. Pri omenitvi tega imena priklonimo svoje glave.”

LONDON, Anglija, 18. marca. — Anglija namerava poslati ostro svarilo in bo s tem vodila svoje bivše zaveznice v protestu proti Hitlerju, ki je zavrgel versaillesko mirovno pogodbo.

Ministrski predsednik Ramsey MacDonald se je naglo vrnil s svojega posestva v London ter je takoj sklical izvanredno kabinetno sejo. Ministri so soglasno sklenili, da se pošlje Nemčiji oster protest.

PARIZ, Francija, 18. marca. — Zastopniki Anglije, Francije, Italije in Belgije so sklenili, da bodo skupno protestirali v Berlinu in v Ženevi proti prisilni vojaški službi v Nemčiji.

Skupno s temi državami bodo stopile v fronto proti Nemčiji še Rusija in države Male antante. Ves dan so bile telefonske in brzojavne žice med prestolicami zelo zaposlene. Določbe rimske in londonske pogodbe so postavljene na prvo preiskušnjo.

MOSKVA, Rusija, 18. marca. — Ko je Hitler odredil splošno vojaško službo, je sovjetska vlada prepričana, da se Nemčija pripravlja na vojno in se čuti dovolj močno, da stopi s svojo armado na plan.

Komunistično glasilo “Pravda” pravi, da je Hitler razglasil versailleski mir za neveljaven. List “Za industrializacijo” pravi, da je bilo sovjetski vladi že davno znano, da se Nemčija oborožuje, vsled česar je tudi Rusija zadnje čase zelo utrdila svojo zapadno mejo.

“Pravda” dalje dolži Anglijo, da je s svojim omahovanjem dala Nemčiji povod, da se čuti dovolj močna, da raztrga versaillesko mirovno pogodbo.

MADRID, Španska, 18. marca. — List “La Libertad” pravi, da so evropski izdelovalci municije pred nekaj dnevi v Cannes v Franciji imeli konferenco pod krinko jeklarske konference.

Dobri izgledi za 30-urni delovnik

MORGENTHAU PREGANJA ZLOČINCE

Zvezni agenti zasledujejo prodajalce mamil in žganja. — Do sedaj je bilo aretiranih 2389 moških in žensk.

Washington, D. C., 18. marca. — Zvezni zakladničar Henry Morgenthau je zločinskemu svetu napovedal boj. Zveznim agentom justičnega departamenta po vseh državah je naročil, da zasledujejo in spravijo na varno vse prodajalce mamil in žganja. Kot pravi Morgenthau, je bilo v nekaj dneh zaprtih 2389 mož in žensk. Kampanja proti tem zločincem se je pričela v petek.

“Vsi zvezni uradi”, je rekel Morgenthau, “so se zavzeli, da sprejmejo izzivanje zločinskega sindikata in da enkrat za vselej napravijo konec ropanju ameriškega naroda.

“Z vsemi sredstvi bomo skušali dovesti zločinski svet do spoštovanja in strahu pred zveznimi uradniki in mu bomo pokazali, da razmere, ki so se razvile v prohibicijski dobi, niso več mogoče.

“Naša dolžnost je, da ščitimo davčne dohodke zveznih držav. Obenem pa tudi ščitimo življenje in varnost vseh poštenih davkoplačevalcev pred posebno zaničevanjem in nevarno zločinsko skupino. Dokazano je, da te zločinske tolpe, ki ne kradejo samo vlade, temveč tudi davkoplačevalce, stoje med seboj v ozki zvezi. Zato bomo tudi mi združili vse naše moči, da jim bomo mogli z uspehom stopiti nasproti.”

HAUPTMANN V SMRTNI JEČI

Trenton, N. J., 18. marca. — Ko so v četrtek trije morileci šli na električni stol, je vsakdo izmed njih šel mimo Hauptmannove celice in mu je skozi ograjo dal roko. Vsakemu je rekel Hauptmann: “Moli za me.”

V četrtek pa bo Hauptmann izgubil svojega zadnjega “prijatelja”, 23 let starega Kurta Barth, ki bo umrl na električnem stolu, ker je ustrelil nekoga trgovca, katerega je oropal.

Ko je bil Hauptmann prepleljan iz Flemingtona v ječo v Trenton, noben na smrt obsojeni morilec ni hotel z njim govoriti, ker je umoril otroka. Samo Barth, ki je tudi Nemeč, je sklenil z njim prijateljstvo ter sta se pogosto razgovarjala v nemščini.

Ko bo odšel Barth, bosta v smrtni hiši ostala samo še dva morileca, ki pa s Hauptmannom ne marata govoriti.

Naročite se na “GLAS NARODA” največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

LLOYD GEORGEV “NEW DEAL”

MacDonald nasprotuje Lloyd Georgevemu načrtu. — Pri vsem tem pa upa na svoj uspeh.

London, Anglija, 18. marca. Lloyd George s svojim načrtom za “new deal” po Rooseveltovem vzgledu pri vladi najbrže ne bo prodr. kajti ministrski predsednik Ramsey MacDonald in finančni minister Neville Chamberlain o tem načrtu ne marata ničesar slišati. Oba sta namreč nasprotna Lloyd Georgevemu načrtu, ki predlaga, da bi se brezposelnost odpravila z velikanskimi izdatki za javna dela. Poleg tega pa je tudi MacDonald odločno nasproten prisilnemu delu, ki je vpeljano v diktatorskih državah. V nekaterih državah je namreč v navadi, da mlade ljudi pokličejo v delavska taborišča, kjer so prisiljeni delati. Ako pa se temu upirajo, jih pošljejo v zapore.

Navzlic temu pa se Lloyd George še ni odpovedal upanju, da se bodo slednjič nasprotni ministri izpreobrnil k njegovemu naziranju in načrtu.

VELIKA POVODENJ V ARKANSAS

Newport, Ark., 18. marca. — Voda roke St. Francis in drugih rek se je razlila po planjavah v mnogih okrajih severovzhodnega Arkansasa. Vendar pa je na mnogih krajih pričela voda že padati.

Več sto ljudij je moralo bežati pred povodnjo ob rekah St. Francis, White in Black River.

Promet po cestah je v nižje ležečih krajih povsem ustavljen in železnice vozijo neredno.

PROCES PROTI GRŠKIM UPORNIKOM

Atene, Grška, 17. marca. — V ponedeljek se pred vojnim sodiščem prične proces proti 18 častnikom in civilistom, ki so bili udeleženi pri revoluciji na Akropolisu, 70 upornikov s Krete pa je na potu v Atene. Ves kabinet, razun vojne a ministra Jurija Kondylisa, je odstopil, da ima ministrski predsednik Panayoti Tsaldaris prosto roko pri sestavi nove vlade.

Dunaj, Avstrija, 17. marca. — Zaporno povelje je bilo izdano proti voditelju grške revolucije Eleutheriosu Venizelosu. Kot se zatrjuje, bo Venizelos obsojen na smrt, toda predsednik Aleksander Zaimis ga bo najbrže pomilostil v dosmrtno ječo.

Mornariško sodišče v Pireju bo sodilo 30 častnikov in 2000 pomorščakov uporne bojne mornarice. Tudi častniki, ki so pobegnili, bodo v odsotnosti obsojeni na smrt. Ujeti uporniki bodo obsojeni na zaporne kazni.

“SLOVAN” —na radio—

Po dolgem prizadevanju se je slovenskemu pevskemu društvu “Slovan” v New Yorku, slednjič posrečilo doseči, da bo poto na WEA radio postaja v sredo, 3. APRILA in sicer od 6. do 6.15 zvečer.

Postaja WEA je največja radio postaja v Ameriki in njeno omrežje seže po vseh Združenih državah in Kanadi. Vsled tega bo ustrezno našim vojakom v novi domovini, kajti uredništvo je prejelo od svojih naročnikov več pism z vprašanjem, ako bi bilo kdaj mogoče slišati kako slovensko pevsko društvo po vsej Ameriki. To je sedaj dosegel “Slovan”, ki je bo 3. aprila pel večnoma slovenske narodne pesmi.

TEŽKE OBDOLŽBE PROTI DAVEYU

Governer Davey je obdolžen nepravilnega poslovanja z reliefnim denarjem. — Republikanci ga hočejo odstavi.

Columbus, Ohio, 18. marca. Nad glavo novega governorja države Ohio, Martina L. Davey-a, visi nevarnost, da bo proti njemu vpeljana sodnijska preiskava in da bo še mogoče odstavljen. Gener. pravdnik Bricker, ki je republikanec, bi rad proti demokratskemu governorju pričel preiskavo, toda tega ne more storiti, dokler nima pooblaščenja od governorja ali pa od legislature.

Predsednik Roosevelt je upravitelju zveznega reliefa H. L. Hopkinsu naročil, da takoj vzame razdelitev zveznega reliefa iz rok governorja in njegovih pooblaščenec. Hopkins je o tem governorja obvestil te rekel, da ima nepobitne dokaze, da je demokratski volilni odbor od raznih tvrdk, ako so hotele dobiti naročilo za dobavo reliefa, zahteval denar za volilni sklad. V Ohio razdeljuje relief vsak mesec med 1,200,000 prebivalcev 10 milijonov dolarjev.

Governerjev namestnik H. G. Mosier je rekel, da bi preiskavo proti governorju z veseljem pozdravil. Predsednik demokratskega volilnega odbora Francis W. Poulson pa pravi, da je sam vsega kriv in da governor Davey ni vedel, da je prejemal od dobaviteljev denar.

DANSKA KRALJICA V BOLNIŠNICI

Stockholm, Švedska, 18. marca. — Ko je danska kraljica Aleksandra prišla k zaročnim slavnostim svojega sina princa Fredrika in princese Astride,

JUSTIČNI ODSEK JO JE DOBRO PRIPOROČIL SKUPNEMU SENATU

WASHINGTON, D. C., 18. marca. — Ameriško organizirano delavstvo je izvajalo potom svojih zastopnikov v kongresu precejšnjo zmago v boju za liberalno zakonodajo. Justični senatni odsek je ugodno poročal o Blackovi predlogi, tikajoči se uveljavljenja tridesetnega delovnega tedna ter jo priporočil skupnemu senatu.

O predlogi se bo vršila še ta teden debata, nakar bo dana na glasovanje.

Predlogo zagovarja Ameriška Delavska Federacija, dočim je predsednik Roosevelt proti nji, vsled česar najbrže ne bo sprejeta v svoji sedanjí obliki. Ako drugega ne, bo z njo toliko doseženo, da bo veljavnost NRA podaljšana in da bo ta vladna agencija preosnovana po željah organiziranega delavstva.

NRA so že pred dvema letoma splošno smatrali za odredbo, ki naj prepreči sprejem dosti bolj radikalne Blackove predloge. Kakor NRA predpisuje tudi Blackova predloga maksimalni delovni čas in minimalne plače.

Določbe NRA so precej elastične ter jih je mogoče prikriti na ta ali oni način, dočim bi Blackova postava ne trpela nobene izjeme.

V sredo bo nastopil pred senatnim justičnim odborom slavní odvetnik Clarence Darrow, ki bo povedal svoje mnenje o NRA. Komur je znano poročilo, ki ga je izdala njegova preiskovalna komisija prejšnje leto, ve že vnaprej, da ne bo povedal ničesar dobrega.

Danes je bil zaslišan tobačni magnat in bivši načelnik NRA, S. Clay Williams, ki se je bil, kakor znano, svoječasno zavzel za podaljšanje NRA, toda v zmernejši obliki.

Pred senatnim odsekom za delavske zadeve je bil zaslišan John L. Lewis, predsednik United Mine Workers. Rekel je, da bi bila odvzeta organiziranim delavcem vsa pravica, če bi oblast tako tolmačila točko 7a v NRA zakonodaji, kot jo tolmači pravni zastopnik te vladne agencije, Donald R. Richberg.

Odbor za delavske zadeve se začasno peča s predlogo senatorja Wagnerja, čije svrha je, enkrat zavselej odpraviti kompanijske unije ter dati delavstvu vso priliko, da se strokovno organizira.

Richberg si je zato nakopal sovraštvo Ameriške Delavske Federacije, ker je sporno točko 7a tako tolmačil, da nima pri pogajanjih glede plač večina delavcev v tej ali oni tovarni, odločilne besede, ampak je treba vpoštevati tudi mnenje manjšine.

je nenadoma zbolela. Prepeljana je bila v bolnišnico, kjer je bila operirana na slepem črevesu.

PREISKAVA PROTI MELLONU

Izid Mellonove preiskave bo imel važne posledice. — Ali bo vlada dobila visoke davke, ali ne.

Pittsburgh, Pa., 18. marca. Zmaga ali pa poraz v preiskavi Andrew W. Mellona zaradi zaostalih davkov iz leta 1931 pomeni za vlado več kot pa \$3,000,000, katere vlada zahteva od Mellona.

Od izida preiskave, ki je sedaj stopila že v peti teden, je odvisno, ako bo zvezna zakladnica mogla zahtevati še zaostale davke od več drugih milijonarjev in milijonarskih podjetij. Ako Mellon zmaga v vseh točkah, bo vlada izgubila mnogo drugih slučajev. Ako pa Mellon izgubi, bodo odprta vrata, da vlada zahteva plačilo mnogih drugih zaostalih davkov.

Mellon je pripravljen potrošiti svoj lastni denar, da pobi je one določbe plačevanja dohodninskega davka, ki jih je sam postavil kot zvezni zakladničar. Od sedaj so njegovi izdatki že zelo visoko narasli, ker mora sam plačevati vse priče, ki so poklicane. Tudi njegovi zagovorniki, katerim je na čelu Frank J. Hogan, spravijo velikanske vsote. Hogan je baje od Edwarda L. Dohenija, katerega je zagovarjal v petrolejskem skandalu pod Hardingovo administracijo, dobil za svoje delo en milijon dolarjev. Hogan ima okoli sebe še 12 najboljših pittsburskih odvetnikov.

BELGIJSKA KRALJICA BOLNA

Bruselj, Belgija, 18. marca. Kraljica-vdova Elizabeta se po trinajstih mesecih ne more sprijazniti s tragično smrtjo svojega moža kralja Alberta in je vsled žalosti nevarno bolna. Uradno poročilo naznanja, da se zdravniki boje za njeno zdravje. Vedno mora ostati v postelji in večinoma spi ponoči in podnevi. Vstane samo, da kaj je, nato pa zopet zaspi. Odkar se je kralj Albert smrtno ponesrečil v gorah blizu Namurja, je vedno v kraljevi palači v Laekenu in je šla iz nje samo enkrat, ko je obiskala v Italiji svojo hčer, prestolonaslednico princeso Marijo Jose.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto valja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovodi pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3724

ZNAMENJE SLABEGA OKUSA

Ameriški časopisi ga včasih navzlic vsej pazljivosti nesrečno polomijo.

Posebno neprijetno je dirnila vsakega količkaj razsodnega čitatelja stran s slikami v sobotni izdaji velikega newyorškega dnevnika "The News".

Na desni je bila velika fotografija, predstavljajoča pokop nekega priljubljenega psa na letališču v Newark, N. J.

Pes je bil stalni gost na letahu, ki je prevažalo potnike med New Yorkom in Chicago. Ko so se ščenotu stekle ure, so ga na letališču svečano pokopali. Uredniku se je zdelo vredno sliko objaviti.

Takoj pod pasjim pokopom je bila pa objavljena dosti manjša slika, ki je tudi predstavljala pogreb.

In sicer pogreb slavnega izumitelja — Mihajla I. Pupina.

KUBA

Izza velike revolucije leta 1933 ni doživela otoška republika Kuba tako viharinih dni kakor ob začetku prejšnjega tedenja.

Po vsej republiki so izbruhnili štrajki. Zastavkali so skoro vsi vladni uradniki, učitelji in učenci, poštni, brzojavni in carinski uradniki. Noben časopis ni izšel.

Več kabinetnih članov je resigniralo, katerim je predsednik Mendieta takoj postavil naslednike.

Mendieta in vojni minister Batista sta imela čez glavo dela, da sta z nasilnimi sredstvi zločila štrajk.

Vzroki stavkovnega gibanja so nešteti.

Pri industrijskih delavcih so bila predvsem merodajna gospodarska vprašanja, dočim so učitelji in drugi vladni uradniki zato zastavkali, ker niso bile razpisane obljubljene parlamentarne volitve.

Mendietova vlada je bila izpostavljena splošni kritiki. Kubanci namreč ne morejo razumeti in ne bodo nikdar razumeli, čemu bi bilo treba žrtvovati vse interese Kube Združenim državam.

Na poslopje ameriškega poslaništva je bilo vprizorjenih več napadov, in člani poslaništva so dobili nešteto pretižnih pisem, iz česar je razvidno, da Kubanci zavračajo na Ameriko krivdo za dšupne gospodarske razmere.

Nacionalistična vprašanja prepletajo zahteve komunistov — z eno besedo — zmeda je taka, da ni mogoče najti izhoda iz nje.

Navzlic hipni zmagi, je pritiskjena kubanska vlada k stenji, dočim so Združene države ponovno izjavile, da ne bodo intervenirale.

Nesrečno deželo čakajo še težki in temni dnevi, čijih posledice bodo temeljite izpremembe v političnem in gospodarskem oziru.

V FRANCIJI SE ŽENSKÉ NE KUPUJEJO

Arabski šejk Kvali Bruri ben Abdulah je obiskal francosko prestolnico. Ob tej priliki se je srečal v kavarni s svojim prijateljem Alijem Mohamedom ben Senusijem in njegova mično ženo, Francozino, ki živita stalno v Parizu.

Šejku je ženica ugajala, pa je predlagal prijatelju, naj mu jo odstopi za 500 frankov. Ko se je Ali Mohamed uprl, je

temperamentni šajk damo, ki se menda ni preveč obotavljala, zgrabil za roko in z njo zbežal, potem ko je pustil na mizi kupno vsoto. Ali je poklical policijo, ki je šejka kmalu ulovila. Ta je bil ogorčen nad tem vmešavanjem, češ da bi mu v Alžiru kaj takšnega nihče ne prepričal. V svoji jezi je rabil razne izraze, ki so bili vzrok, da so ga spravili zaradi žaljenja uradnih oseb v zapor.

Dopisi.

Ely, Minn.

Vrabei čivkajo, da se bo prihodnji mesec delo odprlo v tukajšnjih rudnikih. Družbe so to zimo nabavile veliko lesa, kar znači, da ga bodo rabile v bližnji bodočnosti.

Pozdrav!

D.

Oregon City, Ore.

Mnogi se zanimajo na moje dopise in me vprašujejo, kdaj bom spet napisala kakšne novice. Danes vam ne morem poročati nič kaj prijetnega.

Smrtna kosa kosi večkrat nepričakovano.

Tukaj v Oregon City smo imeli v enem tednu dva smrtne slučaja. Joseph Setina je podlegel 27. februarja, šesti dan po operaciji na želodcu. Rojen je bil 11. februarja 1883 v Prebavčevem, fara Senčur na Gorenjskem. V Ameriko je došel pred 28 leti. Poročen ni bil. Tukaj zapuša sestro Mrs. Mary Kmetec in brata Johna Setina, v stari domovini pa sestro Frances Hajtic in sorodnike. Njegovo krsto so okrasili s krasnimi cveticami in neštevilnimi vencji. V velikem številu smo ga spremili k večnemu počitku.

Ja, smrt nič ne izbira, najsi bo star ali mlad, ubog ali bogat. Za umreti si bomo morali čas vzeti in vse zapustiti. Joe Setina je bil član Western Sparklers, št. 637 in tudi član Svobododomiselnega društva.

Sestra Mrs. Mary Kmetec in John Setina, brat, ter sorodniki se iskreno zahvaljujejo vsem, kateri so darovali cvetlice in vence, društvom in vsem onim, kateri so dali avtomobile na razpolago ter se udeležili pogreba.

Po štiri dni trajajoči boleznij je podlegel John Derehar 21. februarja. Rojen je bil 29. avgusta leta 1859 v Gradišu pri Domžalah v Ameriko je došel s ženo pred 28 leti. Tukaj zapuša ženo in enega sina, v stari domovini pa več bratov, sestra in sorodnikov. Pokojnik je bil član društva sv. Jožefa. K večnemu počitku ga je spremlilo mnogo ljudi, znancev in prijateljev.

Mrs. Derehar in sin se iskreno zahvaljujeta vsem za izkazano naklonjenost in pomoč.

Hvala vsem, kateri so darovali za krasne cvetlice in vence, se udeležili pogreba in dali na razpolago avtomobile. V miru počivaj v hladni ameriški zemlji!

Z delom se ne moremo pohvaliti. Tukaj je tako kakor po drugih krajih. O, kakšne obljube so prihajale prej iz Washingtona, zdaj je pa vse šlo v meh.

Zelim, da bi tudi Peter Zga-

VELIKA ZALOGA
VELIKONOČNIH
RAZGLEDNIC
S SLOVENSKE ALI
ANGLEŠKIM
VOŠČILOM

Slovenske razglednice so
delo naših priznanih
umetnikov.

40 centov ducat

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York

ga svoje obljube izpolnil. Po-
vem mu, da so Maričke precej
nevoljne. Pazi naj na svoj dol-
gi nos. Pa naj ne zameri, saj
to samo ljubezen govori.

Pozdravim vse Slovence in
Slovenke, znance in prijatelje
sirom Amerike in Canade!

Mary Turnshek.

Bingham, Utah.

Največ je dopisnikov, ki za-
nejo o delu, ali pa: "prosim,
da mi oprostite, ker vam nisem
mogel ali mogla poslati naroč-
nine". Jaz pa vas ne bom o-
proščenja prosila, ker vam dol-
gujem šele od 20. februarja te-
ga leta. Evo vam \$6.00. Sedaj
sem zopet brez skrbi do 20. fe-
bruarja. Lista pa ne pustim
pod nobenim pogojem, rajši
druga kaj prihranim. Ker sa-
me povesti, ki jih čitamo v G.
N. se izplačajo za tistih borih
6 dolarjev. Kje je potem pa
Zgagova kolona? Dopisi so od
vseposvoda. Posebno me je za-
nimalo dopis iz Male Slivice pri
Velikih Laščah, ki ga je pisal
Franc Jaklič ter opisuje naše
slavne pesnike in pisatelje.

Ker so mi kraji znani, sem se
kar v duhu nahajala tam v
moji mili domovini. Tudi moj
brat, Matija Prelesnik, je ve-
liko obetal. Tudi on bi bil goto-
vo velik pisatelj in pesnik, ali
kruta smrt ga je prehitro iz-
trgala izmed nas v najlepši do-
bi. On je bil duhovnik, doma iz
vasi Cesta, fara Dobropolje.

Tako, g. Jaklič, le še večkrat
kaj napišite. Prav z veseljem
bomo čitali.

Tudi dopisi z Gorenjskega
so zelo zanimivi.

No, sedaj pa še malo o delu
in vremenu. Delo je pod ničlo.
Kot sem že večkrat omenila v
tem listu, se jih največ ukvar-
ja z "lisom". Eni so res sre-
ni, da nekaj zaslužijo, drugi so
pa samo lisasti. Nekaj jih tu-
di dela za kompanijo. Vreme
pa tako, da ko to pišem, dne
13. marca, smo še v snegu za-
kopani. Kljub temu smo pa
vseeno že parkrat jedli nam

Slovenecem priljubljeno jed re-
grad. Seveda smo morali lizi-
ko napreči in 15 milj daleč iti,
da smo ga za en obed dobili.
Izgleda, da ga bo v kratkem
času vseposvoda zadosti, ko bo-
mo enkrat zapeli ono:

Iz livad, iz travin iz polja,
Pomlad vesela se smehlja
In zopet solnce toplo seva
In zopet ptičji zbor prepeva.
Se nekaj imam za poročat,
namreč, da se nahaja v bolniš-
nici v Salt Lake City rojak
Frank Bačnik, ki ga muči maj-
nerska jetika. Ko sem ga zad-
njič obiskala, mi je pravil, da
ima sestro nekje v državi New
York ali pravega naslova ne
ve, pač pa samo to, da se piše
Mr. Mary Jeshelnik. Frank je
doma iz vasi Ravne, fara Blo-
ke pri Rakeku. Ako bo sestra
slučajno to čitala, naj mu piše
par vrstic na naslov: Frank
Bačnik, St. Marks Hospital,
Salt Lake City, Utah.

Iskren pozdrav čitateljem li-
sta, posebno našim dobrepolj-
čanom.

Mrs. Jennie Kašček.

Naši v Ameriki

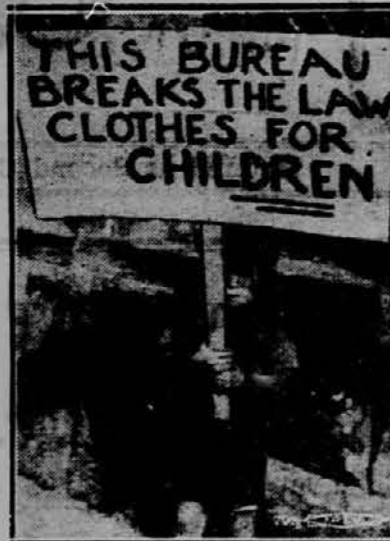
ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO NA DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVI-
CE IZ NASELBINE.

— Zadnje dni je umrl v Impe-
rial, Pa., Peter Pervanja,
star 65 let in doma iz Prapro-
tne, Šentvitska gora pri Tolmi-
nu na Primorskem. Bil je sa-
mee in tu ne zapuša svojece,
toda v starem kraju ima tri
brate in dve sestre.

— V petek zjutraj je v Emer-
gency kliniki v Clevelandu
preminul rojak John Zorman,
star 61 let. Zapuša soprogo in
5 otrok. Pokojni je šel v torek
večer obiskat svoje sorodnike.
Ko je šel preko 171. ulice je
neki avto zavil iz Waterloo
Rd. in podrl rojaka na tla. Od-
peljan je bil v bolnico, kjer je
na posledicah poškodb umrl.
Ranjki je bil rojen v vasi
Klenk, pri Št. Petru, fara Sla-
vina na Notranjskem, ker za-
puša dva brata in tri sestre
in mnogo sorodnikov. V Ame-
riki je bival 31 let.

— Dne 6. marca se je rojak
John Leskovec v Girardu smri-
no ponesrečil v Slovenskem do-
mu. Leskovec je šel z doma ob
1. uri popoldne v spremstvu
enega svojih mlajših sinov, in
sicer po opravkih v mesto. Na-
zaj grede se je spotoma usta-

OTROCI KOT PIKETI

Pred uradom New York Home
Reliefa piketira več otrok, ki
s plakati oznanjajo javnosti,
da urad ne vrši svojih dolž-
nosti.

vil v Slovenskem domu v salo-
nu pri Mr. Kočinu. Bilo je ne-
kako ob pol petih popoldne, ko
je hotel iti v klet. Na vrhu
stopnic pa mu je spodrsnilo,
padel je v klet in si pri tem
prebil lobanjo ter dobil druge
poškodbe. Odpeljali so ga v
bolnico, kjer je 10 ur pozneje
umrl. Pokojni zapuša tu so-
progo in osem otrok, štiri po-
ročene, štiri nedoročene, obenem
pa tudi štiri brate in dve se-
stri v starem kraju, dva bra-
ta pa v Girardu. Pokojni je bil
rojen v Rovtahu na Notranj-
skem in je prišel v Ameriko
pred 30 leti.

— V Sheboygan, Wis. je u-
mrila Ana Baš, rojena Blažič,
stara 46 let in doma iz St. Jan-
ža pri Račici. V Ameriki je bi-
la 28 let in zapuša drugega
moža in sedem otrok, pet iz pr-
vega zakona in dva iz drugega.

V Wilard, Wis., sta se slo-
venski farmer Frank Iren in
njegova žena Rosie sodnijsko
ločila. Iren je obdržal svojo
farmo, ločeni ženi pa mora iz-
plačati \$2500.

MLAD VELIKAN

Alton, Ill., 17. marca. —
Zdravniki se čudijo nenavadi-
ni rasti 17 let starega Roberta
Wadlowa, ki je visok 8 čevljev
in poldrugi palec, tehta 380
funtov in nosi čevlje št. 36.
Zadnje leto je zrastel tri palece.
Wadlow obiskuje visoko šo-
lo in hoče postati odvetnik.

Za Velikonoc

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zaneslji-
vo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 24.60	Lir 300
\$ 12.	Din. 500	\$ 38.20	Lir 500
\$ 23.85	Din. 1000	\$ 76.	Lir 1000
\$ 47.50	Din. 2000	\$ 152.	Lir 2000
		\$ 263.	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih
ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo	\$ 5. —	merate poslati	\$ 5.75
\$ 10.	"	"	\$ 10.85
\$ 15.	"	"	\$ 16.
\$ 20.	"	"	\$ 21.
\$ 25.	"	"	\$ 26.
\$ 30.	"	"	\$ 31.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

DNEVNIK.

V roke sem dobil dnevnik,
ki ga je pisala podjetna roja-
kinja na voznji iz Trsta v New
York.

Dnevnik ima naslednjo vse-
bino:

1. decembra: — Hvala Bo-
gu, da smo že na ladji. Oh, ka-
ko sem vesela, da sem se en-
krat za vselej otresla teh kme-
tov v domovini. Ladja je lepa,
postrežba je dobra, pa tudi po-
strežniki so zelo prijazni.

2. decembra: — Ali ni čud-
no? Davi sem ga videla, ko je
letal po krovu umazan kot ba-
raba, zvečer je imel pa spogla-
ne hlače in belo kapo kot ofi-
cir. Rekel je, da se piše Tino
Citronela in da je na ladji sko-
ro prvi za kapitanom.

3. decembra: — Davil ga ni-
sem videla. Rekel je, da se ne
smem prikazati na krov, dokler
ima on službo. Prijateljica mi
je rekla, da ga je videla ribati
tla. Ja, saj pravim, za vse se
pobriga. Taki moški so pa res
zlata vredni, ker tako za sna-
go skrbijo.

4. decembra: — Danes sva
bila skupaj samo par minut.
Povedal mi je, da ima dela čez
glavo. Ko kapitan zaspi, mora
on barko voziti, potem mora v
kuhinjo pogledat, če je krom-
pir olupljen, in ko enkrat
krompir olupljen, mora pod kot-
lom zokuriti in pepel zmetati
v morje.

5. decembra: — Peljemo se
tam mirno, kjer so kanarčki
doma. Prav lep dan, kar malo
vroče mi je bilo. Kdo bi si mi-
slil — v začetku decembra. S
Tinom sva sedela precej poz-
no na krovu. Na nebu so bile
lepe zvezde, na morju je bila
pa sama voda. Oh, Tino Citro-
nela, kako strašno te imam ra-
da! Škoda, ker ti tega pove-
dati ne smem!

6. decembra: — Davi sem ga
srečala. Joj, kako mi je zbež-
ljalo v prsih moje sladko srce!
On je pa strašno z zobmi za-
skripal in rekel: — Barko bom
potopil. Z vsemi potniki, z vse-
mi mašinami, s štirimi ravfen-
ki ter z menoj in s teboj vred.
Ja, barko bom potopil, tako
strašno sem hud, ker me nimaš
rada. — To je rekel in je šel.
Jaz sem pa pozno v noč pre-
mišljevala in britko jokala.

7. decembra: — Dopoldne je
imel zopet v kuhinji opraviti.
Zato sem ga videla šele zve-
čer. In zopet je nakriž pogle-
dal ter ponovil svojo strašno
pretnjo: — Če me ne boš rada
imela, bom barko potopil. Ni-
kdar ne bomo v New Yorku. Le
pomisli: tisoč potnikov je na
barki in tisoč potnikov bo utro-
nilo. In tristo mornarjev z me-
no in s kapitanom vred. Le
pomisli, kaj bo, če me ne boš
rada imela.

8. decembra: — Ko me je da-
vi srečal, je samo siknil skozi
zobe: — No, ali si se premi-
slila?

9. decembra: — Še vedno
premišljujem. Strašna stvar!
Tisoč potnikov in tristo marnar-
jev z lepim Tinom in kapi-
tanom vred! In barka in maši-
ne in ravfenki!

10. decembra: — Premišlju-
jem.

11. decembra: — Še vedno
premišljujem in se ne morem
odločiti.

12. decembra: — Premišlju-
jem.

13. decembra: — Še en dan
je do New Yorka. Oh, to je
strašno!

14. decembra: — Rešila sem
sebe, Tina Citronela, tisoč pot-
nikov, tristo marnarjev, bar-
ko, štiri ravfenke in mašineri-
jo pred strašno smrtjo v hlad-
nih valovih. Živio!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JULIEN CATTRES:

KIU - SAI

Japonska pravljica

Rekli so malemu Kiu-Saiju, ko je nekega večera gledal zahajajoče sonce:

"Daleč tam doli, preko mogočne brezbrežnosti morja pada sonce v zlato deželo, v deželo sanj, kamor nihče ne more in katere nihče ne pozna, in kamor veličastno izginja vsak večer, utrujeno od krute, vsakdanje poti."

In malčka je prevzelo poželenje, da spozna deželo sanj. Hotel je tja daleč dol, preko valovite neizmernosti. Dejal si je, da spozna zlato, začarano deželo, ki je vsem neznana, in da se vrne ves prežet s skrivnostno lučjo. Že se je videl na obali, kako ga obkrožajo streči in kako jim pripoveduje skrivnosti od tam preko.

Naslednjega dne, prav ko se je sonce približevalo obzorju, je sam odplul na lahnem čolnčku ter kmalu izginil za vrtnicem valov.

Kolikor mogoče spretno je uporabljal veslo in si iskal struj, ki gredo proti odprtemu morju, da bi štedil svoje sile.

Po malem je za njim izginjala obala, stvari so postajale vse bolj meglene, ni več razločil kolibe svojega očeta, zasidrane v zalivu; domača hiša, ena najvišjih in obali najbližjih, se je izgubila med ostalimi, mesta samega je bila samo še nedoločna črta, katere tisoči lučk so blesteli v poslednjih solunih žarkih. Na ti črti so prevladovali posvečeni griči s svetili na svojih vrhovih, griči, v katerih se je zrealilo zlato razoblake; nato visoko gorovje, prevlečeno z večnim snegom.

In ko je odvrnil pogled od tod ter se za hip zazrl v črto na nasprotni strani, je bilo morje, neskončno morje, bolj daleč nekje pa dežela sanj.

Tedaj se je Kiu-Sai čvrsteje uprl v vesla; hotel je čimprej doseči cilj svojega potovanja in je znova zaveslal s telesom, vpognjenim v dve gubi, z nogami, vprtimi v steni svoje ladje, s prožnimi ledji in z rokami, napetimi od napora. — Vendar se mu je zdelo, da je cilj še zelo daleč in da se že predolgo trudi za tako ogromne razdalje do zaželjenega kraja.

Zgrabil ga je dvom. Mar se zgodi tudi njemu, kakor vsem ostalim? Mar nikoli ne ugleda zlate dežele, dežele sanj?

Kaj še! Saj je pogumen, veslal bo pač hitreje — to je vse!

A žal je začarana dežela ostala nedosežena, obupan in izčrpan je Kiu-Sai spustil ve-

slo iz rok in se dvignil v svoji barki, da se mu oči nagledajo vzvišenega prizora. Rdeče in malone naraslo sonce je polagoma zahajalo za škrlatno nebo ter se približevalo neizmernemu in tulečemu morju, poslednjič poljubilo grebene valov in veličastno izginilo onstran daljnega obzorja.

In videl je samo še nejasno svetlobo, ki se je zakasnila nad vodovjem.

Sledila je brezdanja in turbozna noč.

Neki ribič se je vračal v zaliv in opazil otroka, ki je ilteč čepel na dnu čolnčka. Vzel ga je k sebi in ko je čul njegovo zgodbo, je zmajal z glavo in zamrmral, s pogledom vprtim nekam v temo:

"Moj sin, ne sledi pozlačnim sanjam in praznim blodnjam, ki te sprva pritegnejo nase. Preveč razočaranja, kesanja in bolesti prinašajo s seboj — samo zato, da nas privedejo k tem bridkejši in bednejši resnici."

KRALJA KUJARJEV NI VEČ

V 89. letu starosti je umrl v svoji vili v Monte Carlu, ki mu jo je svoječasno darovala Rit-zova družba za odpočitek, znani "kralj kuharske umetnosti" Aguste Escoffier. Nešteto je imenitnih jedi, ki jim je bil izumitelj in ki so ga napravile slavnega po vsem svetu, med njimi posebno "Mellbina breškev", ki jo imenoval po slovitih avstralskih pevkah, cela kopa je njegovih knjig, iz katerih so mojstri in učenci kuharske stroke učijo, kako se pripravljajo jedi, da so tudi duši, ne samo želodec v veselje. Francosko kuhinjo je udomačil po svetu nemara še bolj nego njegovi, nič manj slavni predhodniki.

Escoffier se je rodil l. 1846 in je začel svojo kuharsko kariero v starosti komaj 13 let v majhnem restavrantu, ki ga je imel njegov stric v Nici. Ni trajalo dolgo in je ta gostilna dobila pravi mednarodni sloves. A že šest let pozneje je mladi Escoffier, ki se je bil med tem časom neprestano učil in izpopolnjeval v svoji stroki, prišel v Pariz, kjer se je začela njegova kariera. Od vsega početka je bil sovražnik množestvenega dela v vsakem področju dajal svoji fantaziji prosto pot in izumljal kuharske umetnine, ki so mu morale donosati hvalo celo ljudi, ki jim sicer do res dobro pripravljene jedi ni mnogo.

Leta 1870 je prišel za kuhinjskega šefa general. štaba v Metz, prisostvoval je v tej funkciji vsem bitkam okrog tega mesta in je padel Nemcem kot ujetnik v roke. Njegova knjiga "Spomini kuharja renske armade", s humorjem opisuje vsakovrstne pripetljaje, ki so se mu dogodili v tej vojni. Kakor je bil v svojem poklicu neutrujen in celo pe-

danten, tako šegav in globoko izobražen je bil namreč v ostalem življenju.

Leta 1880 se je zvezal z Rit-zem, ustanoviteljem najbolj znamenitih hotelov po metropolah sveta. Za dober del te znamenitosti se morajo zahvaliti baš Escoffieru in njegovi spretnosti. Po vrsti je vodil kuhinje in sodeloval v ravnateljstvih najraznovrstnejših luksuznih hotelov po vseh evropskih prestolnicah in tudi v New Yorku, vodil je kuhinje cele kopice vladarskih rodbin v Evropi, pri vsem tem pa si je vzel še dovolj časa za pisanje svojih knjig in za izobrazbo narašajo. V 40 letih je namestil okrog 2000 francoskih kuharjev po vseh delih sveta, izučil je baje 75 odstotkov vseh vodnih kuhinjskih šefov v Evropi in Ameriki. Leta 1919 ga je francoska vlada počastila z redom Častne legije. Takrat mu je priredil Herriot banket, na katerem je osebno kahal za slavljenca.

Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET New York City.

23 SINOV JE RODILA

V Italiji si na vso moč prizadevajo spraviti na svet čim več potomcev, da bi se italijanski narod razmnožil tako, da bi lahko še z večjim uspehom prodiral na tuja ozemlja. Mus-solini je v tem pogledu zelo iznajdljiv in če ne gre drugače, si pomaga z visokimi denarnimi nagradami in raznimi odklonjanji, da prepriča ljudi o potrebi čim izdatnejšega razmnoževanja. Seveda pa niso s tem v nobeni logični zvezi pozajedni pojavi, ko roje Italijanke izredno visoko število otrok.

Najbolj se je odlikovala med plodnimi Italijankami Genovefa Lumare iz mesta Crotona, ki je porodila te dni 23. sina. Genovefa Lumare se je udeležila nedavnega kongresa mater s številnim potomstvom v Rimu, kjer jo je sprejel Mussolini in ji podelil visoko denarno nagrado. Saj je pa tudi pošteno zaslužila, kajti spraviti na svet 23 otrok ni šala.

RAK JE OZDRAVLJIV

Slavni specialist v zdravljenju raka profesor Ferdinand Blumenthal, ki je pribežal iz Nemčije v Belgrad in zdaj v Jugoslaviji nadaljuje raziskovanje te hude bolezni, je predaval v Budimpešti o raku. Predavanja so se udeležili zdravniki iz daljnega sveta. Profesor Blumenthal uživa namreč svetovni sloves. V Berlinu je ustanovil zavod za preiskovanje raka. Kakor rečeno, je moral zbežati pred Hitlerjevimi pristaši. Profesor Blumenthal je svoje predavanje zaključil z razveseljivo ugotovitvijo: Diagnoza raka ne pomeni več smrtne obsodbe, kakor menijo še vedno mnogi laiki in celo zdravniki. V mojem berlinskem zavodu sem predvajal več primerov raka, ki ga ni bilo več mogoče ozdraviti z operacijo, pa smo ga ozdravili s kombiniranim obsevanjem. Operacija, elektroagulacija in obsevanje z žarki rešijo, ako jih v pravem času in pravilno uporabimo, večino bolnikov.

VELIKODUŠEN DOBROTNIK

Bogati španski posestnik Gile Gastelos je zadel v loteriji glavni dobiček, 500 tisoč pezet. Ob tej priliki je vsem svojim dolžnikom odpisal dolgove, kar zneso 106 tisoč pezet. Potem je povabil vse poljedelske delavce s svojih in sosednjih posestev na veliko pojedino in je 1500 ljudi gostil dva dni in dve noči. 100,00 pezet pa je daroval v dobrodelne namene.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

283

Toda Luiza ni odgovorila naravnost na vprašanje, temveč je samo zasepetala:

— Saj res, zdaj ga ni več!
— O Petru hočeš govoriti, je-li?... Čemu bi mi to skrivala?... Mar nisem že davno uganila, da gojiš do ubogega fanta prijateljstvo... naklonjenost? Mar ne vem, da ne boš nikoli pozabila, kako je skrbel zate, kako lepo je ravnal s teboj, te tolažil in bodril, ko si obupavala?... Zato torej, ker ne slišiš več brusača, si tako otožna?

— Bojim se, da se mu je pripetila nesreča, — je zasepetala Luiza.

Henrika je vedela dovolj. Od tistega dne ni hotela več napeljati pogovora na brusača.

Toda vedno, kadarkoli je prišel doktor Hebert obiskat svoji "dragi bolnici", je našla vitezova nevesta priliko, da ga je skrivaj vprašala:

— Gospod doktor, ali še vedno pripravljate zdravilo, ki naj izleči mojo drago sestro?

Če je Luiza neprestano mislila na Petra, tudi on ni mogel pozabiti, kako prijetne trenutke je preživljal s svojo družico iz onih strašnih časov.

Po prvih priznanjih, ki jih je bil spravljal iz njega doktor Hebert, je mlad mož neprestano govoril svojemu dobrotniku o nji, ki mu je bila vse na svetu.

Peter se je bil vrgel z vso vnemo na izobrazbo, ki mu jo je bil omogočil dobri zdravnik. Njegov duh se je naglo razvijal; ves prosti čas je porabil za učenje.

Bil je čudovito vztrajen in tako je lahko delal že čez nekaj mesecev težak izpit. In zdravnik se je lahko prepričal o velikem napredku svojega varovanca.

Peter je bil zdaj mladenič lepega vedenja, ki bi človek zelo težko našel v njem prejšnjega šepastega in neizobraženega brusača.

Peter je sam tako strmел nad svojo izpremembo, da je večkrat dejal svojemu dobrotniku:

— Obljubili ste mi samo, da bom lahko hodil, kakor drugi ljudje, gospod doktor; niste mi pa povedali, da mi pripravljate tisočkrat večje dobrine.

Potem se je pa otožno nasmehnil in pripomnil:

— Zdaj, ko ste me tako izpremenili, gospod doktor, bi rad vedel, ali se ne bojite, da se bom čutil zaradi tolike sreče nesrečnega?

— Oh, o! — je odgovoril zdravnik smeje, — glej no, kako slavohepn postajamo in kako nas menda skrbi bodočnost. No, pa naj bo, saj ne vidim nič posebnega v tem, če izveste, kakšna usoda vas čaka.

Peter je mislil, da razume skrito zbadljivko v tem odgovoru in povesil je glavo, kakor da so ga začeli mučiti spomini na grozno preteklost.

Morda je hotel zdravnik navezati z njim važen pogovor, ali pa spraviti iz njega, kaj ga teži. Po kratkem molku je nadaljeval:

— Odkar sem vas odpeljal v bolnico, da bi vas operiral, vztrajam na tem, da izpremenite svoje ime...

Peter je do ušes zardel. Zdravnik je pa nadaljeval:

— Razumem pa, da ne morete stopiti v svet z vsakim priimkom. Prav pravite, dragi moj, da bi vam pristojalo ime Ludvika Raymonda, ki sem vam ga dal, samo dokler ste bili še brusač brez izobrazbe, ki ga je hotel doktor Hebert podpirati, čudak, ki ina navado vtikati svoj nos, kamor ni treba.

...Toda odkar ste postali izobražen in družabno uglašen mladenič, potrebujete ime, resnično ime, ki bi nekaj pomenilo in ki bi vam odprlo pot v družbo.

Peter je začudeno poslušal zdravnika. Kam neki meri? — je pomislil. To je kmalu zvedel.

— Ali se spominjate, prijatelj, da sem van nekega dne rekel, da vam kralj lahko dovoli izpremeniti ime.

— Da, spominjam se.

— Ali naj prej dobim vaš pristanek na izpremembo, predno se obrnem s prošnjo na kralja? Brusač je povesil oči. Zdravnikove besede so mu priklicale v spomin njegovo prejšnje življenje.

In odgovoril je z drhtečim glasom:

— Mislite torej, plemeniti dobrotnik, da mi

še niste storili dovolj dobrega?... Torej hočete svoja dobra dela še pomnožiti, če je to sploh mogoče. Lahko se samo hvaležno sklonim in sprejemem vse, kar mi še hočete storiti dobrega.

— No, prijatelj, vse pojde gladko, in zdaj vam že lahko povem, da se je našel mož, ki bo srečen, da bo vas lahko sprejel za svojega...

— Za lastnega?... Mene?

— Neki čudak, prijatelj, ki je zamudil za žetev ugoden čas in ki... zdaj, ko je že preživel mlada leta, bi pa naenkrat rad postal oče... Če hočete, da se izrazim točneje, vam povem, da je ta čudak... ta oče, ki vam ga hočem ponuditi... je... je zdravnik Hebert!

— Vi?... Vaše ime naj bi nosil?

— Zakaj pa ne?... Bili ste malo... pohabljeni in popravil sem vas!... Samo kar se tiče gmožnega dela vaše osebe... Kar se pa tiče duhovne strani... vaš duh je dremal, pa sem ga naenkrat zdrnil...

...Mar nisem pridobil s tem nekaj pravice do tega da vas posinovim?

Komaj je zdravnik izgovoril te besede, mu je Peter padel k nogam in vzkliknil:

— O, moj dobrotnik!... O, moj... moj oče!

— Pojdiva, pojdiva, — je dejal zdravnik in dvignil Petra. — Torej velja... Hitiva v Versailles!... Mudi se, zelo se mudi, prijatelj, ker sem vam pozabil povedati, da boste morda kmalu rabili ime, ki ga dobite od mene.

Peter je pač dobro razumel, na kaj namigava zdravnik, kajti obraz se mu je zjasnil in oči so mu od rado-ti zažarele.

Zdravnik je namreč obveščal svojega varovanca o vsem, kar se je nanašalo na Luizo.

Peter je s strahom pričakoval, kdaj mine nevarna doba po operaciji očesne mrežice.

Zdravnik se je bal komplikacij, kar bi utegnilo poškodovati očesnih živcev.

In tako je Peter vsak dan s strahom čakal, da se vrne zdravnik iz grofove palače. In čim se je vrnil, ga je brž vprašal, kako je s slepo Luizo. Končno je vpočel dan, ko se je zdravnik vrnil izredno vesel.

— Vidi, vidi, kakor vi in jaz! — je vzkliknil. — Dvakrat sem imel srečo; to je mnogo.

Potem se je pa ozrl na Petra in pripomnil smeje:

— To je mnogo, toda ne bilo bi dovolj, če bi se mi ne bila posrečila... tretja, zelo težka operacija... da, izredno težka. Pomislite, prijatelj, da mi gre gre za to, da dosežem uspeh pri treh ljudeh hkrati.

Peter je že preveč dobro poznal svojega dobrotnika, da bi ne razumel tega novega namigavanja.

In bil je skoraj pripravljen na presenečenje, ko mu je dejal zdravnik nekega dne:

Danes sprejemajo v palači grofa de Linieres; obenem glave povratek viteza de Vaudreya in ozdravljenje gospodične Luize, kakor tudi zaroko viteza s Henriko Gerardo... Kralj sam je medsebojno predstavlil zaročence. In tako vlada danes v palači velika radost, kar boste lahko sami videli, gospod Peter Hebert.

Prvič je nazval zdravnik svojega varovanca s tem imenom.

— Kvečjemu, če bi morda ne hoteli, prijatelj, da bi vas predstavil grofu in grofici, — se je zasmejal hudomušno.

(Dajte prihodnjič.)

POSLEDICE VIHARJA V OKLAHOMI

Strašen vihar, ki je nedavno divjal nad državo Oklahomo, je napravil posebno veliko škodo v spremenljivem okrožju. Borne majnerske kolibe so skoro popolnoma porušene. En majner je bil usmrčen, enajst pa težko poškodovanih. Dokler ne popravijo bivališč, bodo morali bivati na prostem.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

52

— Dietwald! — O, kako slabotno je zvenel ta glas! Deklece zopet izroči deklam ter po prstih stopi v temno sobo, iz čije kota so blestele bele platnene rjuhe. Stopi bližje, toda njegove oči ne vidijo prav, toda majhna, mehka roka prime njegovo. — Judita! — govori v blaženem veselju ter pokrije tresočo roko s svojimi vročimi poljubi. Ko se zopet dvigne, se mu mlada žena smeje nasproti; svoje oslabele glave ne more dvigniti, počiva na črni blazini — toda ne, to so njeni razpuščeni lasje, ki leže okoli njenih lic kot črna svila.

Žena ne sme govoriti in mož ne sme govoriti z njo; toda sedeti sme na njeni postelji in držati njeno roko v svoji ter v sanjah okušati vse veselje, ki ga je dobil s to lepo ženo. Prvič jo je videl, ko je s kraljem Ludvikom jahal v passavski škofiji grad; ko je bil turnir, je svoje nasprotnike z lahkoto vrgel v pesek; lepe oči, ki so bile iz vseh oken vprte vanj, ga niso motile; v njegovem srcu je samo gorelo veselje nad bojno igro; toda ko mu gospa Irmgard, škofova sestra, izroči turnirsko zahvalo, vidi poleg ponosne gospe sedeti deklico, skoro še otrok, z lepo izrezanim obrazom, z globokimi čarobnimi očmi, črni kodri obdajajo čelo in lica. Pogleda obbeh se vjameta in lahko zardeči dekle in povesti trepalnice.

— Torej, gospod grof, kaj se pomišljate? — se smeje gospa Irmgard. — Zahvalo ste zaslužili! — Dietwald pripogne koleno ter si pusti posaditi venec na čelo. Ko stopi nazaj, pomigne škofovemu komorniku. — Kdo je to krasno dekle? — Judita, hči gospe Irmgarde; njen oče živi na Ortenburgu. — Pri mizi sedi Dietwald ob strani Judite. Trije maveji dnevi prve mlade ljubezni izginejo z vsem solničnim sijajem in duhtečim cvetjem. In ko se gospa Irmgard poslovila in Dietwald in Judita molče stojita, pravi mati smeje:

— Na Ortenburg je kratka pot, pokažite se enkrat pri nas, predno odide gospod Ludvik na svoj dom v Pfalz.

En dan se brani Dietwald hrepenenja, drugi dan pa že sedi na konju. Čez cvetoče travnike vodi pot, skozi mlado ozeleneli gozd. Na griču se dviga ponosni grad in ob vznožju mala vasica. Tam zvone piščalke in done vriskajoči glasovi. — Majev ples imajo, — pravi en kmet, — in grajska gospoda je tudi tam in ljubezniva gospodična pleše z vsakim pridnim fantom ter se obrača kot pravo kmetško dekle.

— Tudi jaz grem plesat! — se smeje Dietwald, skoči s konja, izroči hlapcu vajeti in gre hitrih korakov proti vasi.

Tedaj pa ga naenkrat izpreleti skozi sree gorko in mrzlo, — tam, med zelenimi grmi je prihajala počasnih korakov, lahko se smehljajoče, oblečena kot vaški otrok, v modrem križu in črnimi nedrži, rame okrožene s temnimi kodri, okoli čela venec vijolice, sama ljubka cvetlica, ki je čudež izpremenila v meso in kri.

— Judita! — zakriči, ji skoči nasproti in jo objame s tresočimi rokami.

Dekle prebledi, se s strahu polnim krikom izvije z njegovih prsi — in za njim zakliče jezni glas:

— Desertus!

Omamljen se z obema rokama prime za čelo, zbudi se in strmi pred se, in tedaj vidi v velikem krogu moleti gole skale, gospod Henrik stoji pred njim in po stezi beži Gitti, ki jo je gnal strah proti kočam.

— Kako prebujenje! — zdihuje, se udari z rokami v obraz in pada gospodu Henriku pred noge.

Med prostovimi obrvmi se polže jezna brazda. Na patrovo teme položi roko.

— Dietwald! Vstani!

Desertus potisne svoj obraz v haljo gospoda Henrika in se ga oklene kot potapljajoči drevesa.

— Daj, Dietwald, vstani! — Gospod Henrik ga prime za roko, ga dvigne in ga pelje h kamenu. — Govori! Kako je prišlo, da si se mogel tako izpozabiti?

Desertus ga pogleda z očmi, polnimi obupa; eno roko pritiska na burno valovče prsi, z drugo potegne preko ustnice, kot bi hotel reči: ne morem govoriti! Gospod Henrik sede na kamen in čaka. Vzame dolgo časa, predno more Desertus govoriti in prične s hripavim, zlomljenim glasom:

— Sedel in spal sem s čuječimi očmi, in sanjalo se mi je, in tedaj zopet stoji pred menoj, kot bi stopila iz mojih sanj.

— Tvoje strašilo? — pravi gospod Henrik začuden. — Ali sem te napačno razumel pri kapelici? Ali ni izrodek tvojih begajočih čutov? Strašilo iz mesa in krvi? Ta otrok je prinesel nad tebe izkušnjava?

Desertus debelo pogleda gospoda Henrika, kot bi ga ne razumel.

— Izkušnjava? Ne, gospod! Še nikdo, ki je živel, ni bil tako zvest svojih dihačih očem, kot visim jaz na svojih mrtvih. Dokler nisem našel Judite, še nisem nobenega dekleta pogledal z moškimi očmi, in odkar sem jo izgubil, mi je, kar se imenuje žena, umrlo iz sveta. Postal bi menih in ne bi bilo treba obljube. Izkušnjava? Ne! Imenovati morete blaznost, ki jo je kruto igrajoče se slučaj narave vžgal v meni. — Kot v vročici lete njegove besede. — Saj sem vendar slišal s svojimi lastnimi ušesi z blelih ustnic svojih služabnikov, ki so ušli morilnim roparjem in so gledali s svojimi očmi, kako je pobegnila moja žena na vrh gorečega stolpa, pritiskajoč k sebi mojega sina, z mojo hčerko v naročju, in kako so razpočili zidovi in padli tramovi, pokopavši mojo srečo pod plamenom, dimom in razvalinami. Saj sem vendar našel poglnele kosti svoje uboge, sladke žene, še ovite z zlato verižico, katero je Judita nosila kot moj znak zvestobe. Saj vendar vem, da iz kraljestva smrti nobena pot ne vodi v življenje! In vendar! Kadarkoli mi pride ta otrok pred oči, mislim, da se je zgodil čudež, da je potek časov obstal in da je bilo vse, kar se je zgodilo, slabe sanje, ki se ločijo od mene, zbadam se zbudim. Kajti ta otrok, gospod Henrik — kje morem najti besede za čudež? Iščem po zemlji: nobena cvetlica ni tako podobna svoji sestri cvetlici. Iščem na nebu: tako nobena zvezda ni podobna zvezdi, kot to dekle po laseh in očeh, po obrazu in postavi, po mišnosti in bistvu moji ženi! In tako, kot to dekle sedaj, v domači obleki, tako mi je stopila Judita nasproti, ko sem v

blaženem veselju pritisnil prvi poljub na njene ustnice. — Gineč sam v sebe si z rokami zakrije obraz.

— Dietwald! — zakliče gosud, Henrik v globokem ginenju. — Povej mi —. Toda takoj utihne. Nemogoče je bilo, kar je mislil! In ali je smel iz boleče duše tega težko preizkušnega moža izveči blaznost, ko bi pri tem zbudil drugo blaznost? Lahno boža z roko njegovo teme. — Oprosti mi, Dietwald, da sem te napačno razumel in sem te iz bolečine vrgel v mučeništvo, ko sem te peljal tu-sem, mesto da bi postavil milje med tebe in te koč. Ne smeš ostati. Ne zaradi tebe, ne zaradi tega nedolžnega otroka, ki si ga prestrašil do globočine njegovega srca.

Desertus kima pred se.

— Ali znaš pot do svoje soteske?

— Ne, gospod! Toda proč, proč, samo proč!

(Dalje prihodnjič.)

Iz Slovenije.

Dva otroka — žrtvi Gorjancev

Velika beda se je naselila med prebivalstvom, zlasti v podgorjanskih vaseh. Otroci nimajo obleke ne obutve, oblečeni so samo tako, da za silo pokrijejo goloto. S tako revščino se je tudi borila družina kočarja Avseca v Dolži, kjer je več otrok, zaslužka pa nobenega. Mož je preživel svojo družino samo z milodari dobrih ljudi. Tudi 4. marca je vzel Avsec popotno palico v roke, doma pa je pustil svojo ženo, 35-letno Antonijo, dve mlajši hčerki in dve starejši iz prvega zakona. Ni znano, kaj se je med njegovo odsotnostjo zgodilo doma med družino. Žena Antonija, ki je doma onstran granice iz vasi Sošice, je proti večeru vzela s seboj svoji hčerki, 7-letno Režiko in 5-letno Marijo ter odšla z namenom, da obišče svoje starše.

Deklici sta bili zaviti v zgolj v krpe, boji in popolnoma shirani. Ko je prišla Antonija z otrokoma med naletavanjem snega v gorjanske gozdove, je bila že trda noč. Vsi trije so taval po Gorjancih, v temni noči pa so naposled zgrešili pot. Od pota utrjeni in od mraza onemogli deklici sta pričeli omagovati, naposled sta se pa obe zgrudili. Trpeča mati je deklici vzela v naročje in je nadaljevala pot brez cilja. Ker obeh ni mogla dolgo nositi, je pustila eno ob poti, drugo pa nesla par 100 m naprej, je pustila tam, nato pa šla po drugo nazaj. Menjaje je tako nosila hčerki, zdaj eno, zdaj drugo, dokler ni z njima dosegla v zgodnjih jutranjih urah vas Gaberje.

Vsa zbegana je nato odložila umirajoči deklici v hiši posestnika Rajka, kjer so jima nudili prvo pomoč, a žal je bilo vsem zaman. Siroti sta takoj po prihodu v hišo izdihnila. Trupeleci obeh nesrečnih deklic so prepeljali v tamošnjo mrtvašnico, kjer sta čakali na obdukcijo, ki jo je odredila sodna oblast, da se ta tragični dogodek vsestransko pojasni. Mater Antonijo so orožniki davi prepeljali v preiskovalni zapor,

da ugotove, iz kakšnih razlogov se je podala na pot v tako mrzli noči preko Gorjancev. Ta edinstveni dogodek je vzbudil med ljudmi splošno pomilovanje pa tudi začudenje.

Verko blazen ali zločinec?

V soboto, 2. marca, v zgodnjih popoldanskih urah se je razgibala vsa Murska Sobotna zaradi zločina, ki se je odigral na Lendavski cesti. Razburjenje prebivalstva je bilo veliko in vse je hitelo na gonji konec mesta, kjer je bilo prizorišče krvavega dejanja, ki je pač osamljeno v analih kriminalistike.

Prav na koncu mesta, že skoro tik ob Lendavi imata svojo majhno trgovino zakonca Leopold in Šarlota Hirschl, starši tukajšnjega bančnega ravnatelja. Kljub visoki starosti (oče ima 73 let, mati 69) sta sama vodila svojo skromno trgovino. V soboto po popoldanskem odmoru je, kakor običajno, Hirschl sam odprl trgovino. Komaj se je prav odstranil v lokal in stopil za pult, je prišel v prodajalno posestnik Franc Karas, oče dveh otrok, 46 let star, doma iz bližnjega Kroga. Zahteval je za 2 Din cigarete "Drava" in vrgel brezbrizno kovanec za 10 Din na pult. Hirschl mu je dal cigarete, a medtem, ko mu je odšteval drobž, ga je Karas brez besede udaril z vso silo s pestjo po glavi. V naslednjem trenutku pa ga je prijel za suknjo za vratom, ga potegnil preko pulta in vrgel skoro že onesvečenega starca na sredino lokala. Nato je pograbil z železne peči cilindre in začel z vso močjo udrihati po siromaku, ki se ni mogel ubraniti močnega, razbesnelega Karasa.

Na obupne klice obnemoglega starca, ki je bil že ves oblit s krvjo, je prišla v trgovino 69-letna žena Šarlota. Ko jo je Karas opazil, je za hip pustil svojo žrtev, pograbil bližnji oglati stol in udaril z njim staro po glavi, da se je zrušila v krvi. Udarec je bil tako močan, da se je stol zlomil. Z od-

lomljeno nogo je nato Karas v enakomernih presledkih udihal po obeh starcih, dokler niso prišli sosedje in napravili konec divjemu početju. Sosedje je poklicala dekla, ki je videla krvavo dejanje skozi kuhinjsko okno. Razbesnelega F. Karasa so močje z lahkoto umirili, prav tako se je brez odpora vdal prihitelim orožnikom, ki so ga vkleknjenega prepeljali v svojo hišo.

Karas je dejanje mirno in brez kesanja priznal. Pripovedoval je, da so dopolne pokopali očeta. Po pogrebu je pil nekaj vina, po obedu, pa se je še enkrat sestal s pogrebi, s katerimi je izpil nekaj brizgancev. In takrat se mu je porodil sklep, da mora v Soboto — pobiti vse žide, ker so največji škodljivci človeštva, ki ubijajo zemsko kralje in so ubili nebeskega kralja. Vsedel se je na kolo in odbrzel proti Soboti. Spotoma je srečal nekakega mlinarja, kateremu je pravil, da bi se z vso silo zalel v žida, če bi ga zdajle srečal. Kak pobj bi že izvršil spotoma, pa so bile vse trgovine v mestu zaprte, na cesti pa tudi nobenega žida ni srečal. Tako je iskajoč žrtve po drugi uri prospel pred Hirschlovo trgovino. Stopil je s kolesa, ga prislonil k zidu, šel v trgovino in mirno izvršil svoje krvavo dejanje. Židov ni škoda, pravi, prav nobenega!

Ko so ga orožniki preiskali, so našli pri njem mašno knjigo in rožni venec. Sploh je bil Karas zelo pobožen kar je razvidno tudi iz njegovega dnevnika, ki ga je dobilo sodišče v roke. V debeli skotni knjigi je zapisoval svoje misli. Knjiga je pisana po večini z modrim svinčnikom, a važnejši deli z rdečim: Skoro vsaka stran se začne z "Faljen Bojdi Jezus Kristus..." Vprav te dni je pretekle pet let, odkar je Karas napadel z revolverjem v roki svojega očeta, sestro in tasta zaradi neklih zapuščenjskih zadev. V zadnjem trenutku so takrat preprečili prelivanje krvi.

Zakonca Hirschla ležita v soboški bolnišnici. Primarij dr. Brezovnik je takoj nad težje ranjenim Hirschlom izvršil operacijo, trepanacijo čelne kosti, in je odstranil več večjih in manjših kostnih drobcev, od katerih je eden natrgal možgansko opno. Na glavi pa ima še druge rane. Hirschlovo stanje je kritično, a tudi pri ženi lahko spričo starosti nastopi jo komplikacije. Javnost je zelo razburjena. Kam bodo izšli Karasa. Očividno spada bolj v blaznico kakor v kriminal.

VOJAŠTVO PREPREČILO LINČANJE

Predno je bil obsojen na smrt 22-letni zamorec E. K. Harris, ki je napadel neko belo dekle, so se člani državne milice zabarikadirali okrog sodnijskega poslopja v Nashville, Tenn., ker so se začele širiti govorice, da bo drhal zamorca linčala.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

SHIPPING NEWS

20. marca:	Hamburg v Hamburg
	Veednam v Boulogne
	Pres. Roosevelt v Havre
22. marca:	Pennland v Havre
	Majestic v Cherbourg
23. marca:	Ille de France v Havre
27. marca:	New York v Hamburg
	Saturnia v Trst
	Manhattan v Havre
29. marca:	Berengaria v Cherbourg
	Bremen v Bremen
30. marca:	Paris v Havre
	Stuttgart v Hamburg
	Rex v Genoa
5. aprila:	Olympic v Cherbourg
	Europa v Bremen
6. aprila:	Champlain v Havre
10. aprila:	Washington v Havre
12. aprila:	Majestic v Cherbourg
13. aprila:	Ille de France v Havre
	Conte di Savoia v Genoa
19. aprila:	Berengaria v Cherbourg
	Bremen v Bremen
20. aprila:	Roma v Trst
	Paris v Havre
24. aprila:	Manhattan v Havre
26. aprila:	Europa v Bremen
	Aquitania v Cherbourg

27. aprila:	Lafayette v Havre
	Rex v Genoa
3. maja:	Majestic v Cherbourg
4. maja:	Champlain v Havre
6. maja:	Washington v Havre
	Berengaria v Cherbourg
10. maja:	Bremen v Bremen
11. maja:	Paris v Havre
	Conte di Savoia v Genoa
15. maja:	Aquitania v Cherbourg
17. maja:	Europa v Bremen
	Saturnia v Trst
18. maja:	Ille de France v Havre
22. maja:	Majestic v Cherbourg
	Manhattan v Havre
25. maja:	Champlain v Havre
	Rex v Genoa
28. maja:	Bremen v Bremen
29. maja:	Berengaria v Cherbourg

Ali imate Koledar za l. 1935

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NAŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIK A; ŠALJIVKE BUKOVINSKEGA.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI	72 strani.	Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM	61 strani.	Cena	25
HUMORESKE IN GROTESKE	180 strani.	Cena	30
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC	72 str.	Cena	25
PO STRANI KLOBUK	150 strani.	Cena	50
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU	118 strani.	Cena	25
SLOVENSKI ŠALJIVCI	90 strani.	Cena	40
SPAKE IN SATIRE	150 strani.	Cena	30
TIK ZA FRONTO	150 strani.	Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE	67 strani.	Cena	30
TRENUTEK ODDIHA	(Knjiga vsebuje tudi šalolgro "Vse naše")		
	180 strani.	Cena	50
VESELE POVESTI	70 strani.	Cena	35
ŽENINI NAŠE KOPRNELE	111 strani.	Cena	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.